

Nyitra-völgyi Lap

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Néptanítóknak feleáron.

SZERKESZTŐ:

SZALAY PÁL.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

POLLÁK LENGYEL BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGY-TAPOLCSÁNY Főtér (Platzko-féle ház)
hova a lap részét illető közlemények küldendők.

Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Clair Vilmos a F. M. K. E. érdeműs főtitkára egy vastag füzetben számolt be kultur-egyletünk 1900—1901. évi sok oldalú, szorgos működéséről. A szakavatottsággal és gondos precizitással összeállított füzetben az egylet minden egyes mozzanatáról bő felvilágosítást találunk.

A füzet borítékának baloldalán egy szerény hangon írt kérelem szól a magyar közönséghez. Az egylet szégyenkezve s a kapott sebekről feljajdulva könyörög a jó magyar közönség előtt, hogy egy-két koronával segítsen a baján.

Az édes hazánkért folytatott küzdelemben egy elrejtett pallosra bukkant, mely eddig csak sötétben, titokban végezte szörnyen pusztító munkáját. A pallos első sorban is egyletünkre! érintette legfájóbban, hisz ő a kisded csapatunk vezére, ő érezte hát legelsőbb e pallos szörnyű suhogását. És most, hogy a pallos hordozóját nyakon csipte, most, hogy végre-valahára nyílt ellenséggel állhat szemben, tehetetlenül kénytelen visszavonulni. Csak most látja, érzi, hogy az ellenség súlyos pallosával szemben gyenge kardjával megmérkőzni: meddő kísérlet volna!

— Im nyolcz millió magyar, halld hát a hadüzenetet. Szégyen pirral halljátok hát, hogy miért vagyunk kénytelenek az egész világ gunyos nyelvöltögetése közepette visszavonulni!

„A nemzetiségi mozgalom végre őszinte színt vallott a Felvidéken. Pánszláv állam a magyar szent koroná területén pánszláv egyházzal, pánszláv iskolával és pánszláv közigazgatással: ez a turóc-szentmártoni program.”

Im hát ez az a pallos, melylyel tót nyelvű testvéreink egyes hazafiaink kis töredéke rakoncztalankodik. Az első pillanatra szánalmasan mosolyogva olvasgatjuk e játszi okvetlenkedéseket és egy pillanatig sem kételkedünk azon, hogy hiszen egy-két fricska is elegendő lesz arra, hogy ily veszedelmes játéktól örökre elmenjen a kedvük.

De haj, a viszony valójában fájdalom, megfordítva áll! Azok a tót atyafiak fricskának hennünket s nekünk meg elmegy a kedvünk még a védelemtől is! S hogy miért, erre megfelel a F. M. K. E. minden igaz magyar szívét-lelkét megrendítő feljajdulása. Tessék csak olvasni.

„A F. M. K. E. azért alakult, hogy utját vágja ezeknek a törekvéseknek. Hogy megvédelmezzon másfél millió tót nyelvű magyar állampolgárt az idegen be-

folyástól. Hogy a nemzetiségeket a magyar nyelv erejével elválaszthatatlanul fűzze az oszthatatlan magyar államhoz.

A cél, a melyet a F. M. K. E. követ, nemcsak a Felvidék érdeke tehát, de érdeke az egész nemzetnek.

Tizennyolcz éves fennállása óta 54 kisdedóvodát alapított. Ma is harminczöt óvodát tart fenn a saját erejéből. Évenként 2000 vagyontalan tót gyermeket részesít magyar nevelésben. Segélyezi a szegényebb népiskolákat s ingyen tankönyvekkel látja el a szegénysorsú tanulókat. Megjutalmazza a magyar nyelv tanítása körül érdemeket szerzett tanítókat. Népszerű olvasmányokkal ajándékozza meg az ifjúságot, mely az iskolából az éllebe kerül. Nemzetiségi vidékeken magyar dalosköröket szervez, a melyek a magyar dalt és magyar zenét kultiválják. Nép- és közkönyvtárakat állít fel s a magyar-tót nyelvhatáron faluról-falura vándorkönyvtárakat küld. — Szemmel tartja a nemzetiségi igazgatókat s a magyar kultúra hatalmával ellensúlyozza törekvéseiket.

Vagyona alig kétszáz ezer korona, évi szükséglete ellenben meghaladja az ötvétezer koronát. Nagyra van utalva tehát a magyar társadalom anyagi támogatására.”

Addig hát, míg az említett kis töredék az összeharácsolt millióival végzi

Jób, a pattantus.

— Írta: Földes Imre. —

Közönséges fazekas volt Székelyudvarhelyen. Égette az agyagot, formázta a cserépedényeket.

Jöttek azután a legendás idők, a midőn felfordult a világsora. Jöttek a daliás évek, a midőn a Hadak útja lekanyarodott az ég pereméről, hogy a földön folytassa tovább tényes futását. Veszélyben a haza! hangzott mindenütt. Eljutott a riadó Székelyudvarhelyig is.

Jób, a fazekas egy nap kapta magát és földhöz vágta a fazekakat, összetörte a félig kész cserépedényeit, beállt tűzérnek. Gábor Áron jobb keze volt az öreg Jób: Úgy lött az ágyúkból, mintha teljes világleletében azt tanulta volna.

Hol sajátította el ezt a tudományt? Arra csak az képes választ adni, ki megtudja magyarítani, hogy az egyszerű művészeti Gábor Áron honnan szedte az ágyúöntő zsenialitását.

A magyarok Istene járt itt, leszállt az égből, hogy visszavarázsolja Rákóczy főnséges korszakát.

Pattantus lett az öreg Jób, később főpattantus Bem apó seregében Tömzsi emberke volt, okos, turgangos székelyarczczal. Névtelen

hős volt ő is mint annyi más, áhitattal foglaljuk imáinkba emlékezetét, mint annyi másét...

Három napi folytonos menetelés után megpihent a tábor. Három napon át nyomult előre, folyton előre Bem apó. Ellenség sehol. Mintha a föld alá bujtak volna. A harmadik nap estéjén pihenést adott a vezér. Néhány perc alatt táborát ütöttek. Aztán csönd lett, hosszú csönd. A nehéz három nap fáradsága rögtön álomba nyomta a katonákat.

Jób, a pattantus fejét az ágyú hideg csövére hajtotta. Jó vánkos volt az! Haj, de ékeseket tudott álmodni rajta az öreg székely máskor. És most? Mintha az ágyú sirna. Zúgás hallatszik hosszú csövéből, ha ráhajtja a fejét.

— Hé komé! Mi bajod? — kérdi az öreg Jób az ágyútól, mintha élő emberhez beszélne. Megcsóválja a fejét. Aztán körülnéz. Mind halványabb vonalban látszik az élő őrsők sora. Magas domb uralja a tájat, de az öreg nem vesz észre semmi különöset. És mégis... Ha a fejét az ágyúra hajtja, mintha mének dobogását hallaná! És az ágyú úgy sir, szinte beléje rázkódik.

S a táborban csönd, hosszú néma csönd. Jób, a pattantus kihuzza a kardját, maga mellé

tekteti és belebámul az éjszakába. Multak a perczek, ólomlábon gördültek tova az órák. Az öreg mereven néz előre egyenes irányban, a tábor csendes és az ágyú sir, zokog folyton.

Jóbnak egyszerre úgy látszik, mintha már szabad füllel is hallaná azt a folyton közeledő robogást, elhalóan, csöndben. Még sem lehet... Hiszen az előőrsök nyugodtan, lehogasztott fível állanak az őrtüzek mellett. Vagy talán bóbiskolnak? Elaludtak a fáradságtól?

Jób fölkel és megtölti az ágyut.

— Most vigyáz komé! — szeretetteljesen simogatja meg az érzéketlen hideg csövet.

Azt' néz előre, egyenesen, mereven, folyton. A távolban mintha lovasapat bontakoznék ki a sötétségből... Egyre közelebb jönnek... És az előőrsök aluszak!

— Éjjeli támadás — susogja az öreg székely aztán czélozni kezd.

— Hajrá komé! — Mintha véres sugaru nap kelne fel a sötét éjszaka égboltján, úgy csap ki a vér vörös láng az ágyú torkából. Felriad az egész tábor. Irtózatossá zavar, kapkodás. Csak Jób, a pattantus állt nyugodtan a »komé« mellett és küldi tüzes golyóit az ellenség oldalába.

bünös machinációit, a *F. M. K. E. ngolez millió magyar között eddig csak kétszáz ezer koronát könyöröggetett össze*, — holott egyetlennek ily korlátolt agitáció mellett is évente ötven ezer koronára van szüksége.

S hogy a *F. M. K. E.* e csekélységet is, mennyi utánjárással, mennyi könyörgéssel, mennyi esdekléssel kunyorgatta össze, arról leginkább *Clair Vilmos* tanuskodhatik. Ő a megmondhatója annak, hogy hogyan kellett házalnia, hogyan kellett éjjelét is nappallá varázsolnia, csak hogy a *F. M. K. E.* égető szükségletének fedezetét újabb tagok hozzájárulásával megkönnyítse

A F. M. K. E. létkérdése, tehát drága nyelvünk szent győzelmé forog azon a kis adományon, melyet agilis egyletünkől megvonunk. Istenem, hány meg hány koronát fecseglünk el léhaságokért és éppen ott, hol hazánk érdeke megkívánja, hirtelenében vállvonogató krajezároskodók legyünk? Nem! az a nép, mely hazájáért annyi vért áldozott; az a nép mely zengzetes nyelvéen gyöngéd gyermeki szeretettel csüng; az a nép, melynek jó szíve legendaszerűleg forog minden kultur nemzet közszeján: bizonyára magyar szível-lélekkel meghallgatja a F. M. K. E. könyörgését és tömegesen fog sietni, hogy a F. M. K. E. pénztárába, tehát hazánk szent oltárára filléreit lerakja.

Lapunk e heli anyaghalmaza akadályoz bennünket abban, hogy a *F. M. K. E.* tulajdonképeni működését kellőleg méltányolhassuk.

Erre hát jövő számunkban fogunk visszatérni.

P. L. B.

Szulyovszky Dezső országgyűlési képviselő beszámolója.

Folyó hó 19-én tartotta meg kerületünk szabadelvű pártja szervezkedő gyűlését. A gyűlésen városunk és vidéke választói nagy szám-

De a császáriak azért feltarthatlanul rohantak előre. Bem apó rendezé ugyan már a csapatait, de félt, hogy késő!

Az öreg Jób számitgat:

— Itt rohannak el a domb alatt. Hajrá komél! — és embertőlötti erővel áttaszítja az ágyut a meredek párkányán és mintha kezes paripa lenne a nehéz szörnyeteg, utközben felkap az ágyu hátára!

— Hajrá komél!

Ki adta az öreg Jóbnek ezt a hatalmas erőt? A magyarok Istene.

Az ágyu félelmés dübörgéssel rohant alá a meredeken. Irtózatos látvány volt. Egy elszabadult szörnyeteg és a hátán lengő ősz szakállal a boszuállítás testet öltött Istene.

A császáriak lovashada ott vágatott el a domb alatt. Mint mikor a kigyót ketté vágják, úgy darabolta Jób ágyuja az ellenséges hadat. Ez az ágyu rohant, tört, zuzott embert, állatot egyaránt. A hátán pedig ott ült az öreg Jób! —

Hajrá komél!

Akkor már megfújták a trombitát és jött Bem apó!

A győzelmes csata után Bem maga tüzte fel Jób mellére a vitézségi érmet és homlokon csókolta a sereg előtt az öregot.

És a leventés idők lezajlása után ezzel a szent csókkal a homlokán égette tovább a fazekakat Jób, a pattantyus.

ban jelentek meg. *Báró Stummer* Ágoston, mint a végrehajtó bizottság elnöke lendületes szavakban körvonalozta a mai politikai viszonyokat és buzdította a jelenlevőket, hogy a szabadelvű párt körül tömörüljenek. Az általános helyesléssel és éljenzéssel fogadott szónoklatát *Dr. Kicska Emil* magyarul és *Hollady Jenő* tótul tolmácsolta a jelenlevőknek. *Báró Stummer* hivatkozva arra, hogy a magyar nyelvet legnagyobb sajnálatára nem bírja kellőleg, felkéri *dr. Pantoschek* József pozsonyi kórházi igazgató-őorvost az értekezlet további vezetésére. *Dr. Pantoschek* kifejti, hogy a mai összejövetel célja kerületünk szabadelvű pártjának szervezkedése, képviselőnk beszámolójának meghallgatása és újbóli jelölése.

A végrehajtó bizottságba egyhangulag megválasztották: *dr. Adda Viktor*, *Beer Vilmos*, *Felsenburg József*, *Finka Gyula*, *Forszter Gyula*, *Fülöpp Alajos*, *Hollady Jenő*, *Keviczky Lajos*, *dr. Kicska Emil*, *Klapatek Ferencz*, *Kropácsy Jenő*, *Lénárt Sándor*, *Mallász Antal*, *dr. Munk Mór*, *Szlamka János* és *Zsýros József*.

Ezután egy küldöttség menesztett *dr. Szulyovszky Dezső*hoz, hogy beszámolóját megtartsa. — Közben pedig a küldöttség a következő sürgönyök elküldését egyhangu lelkesedéssel határozta el:

Nagyméltóságu

Széll Kálmán miniszterelnök urnak *Rátót*.

A nagytapolcsányi kerület szabadelvű pártjának választó polgársága midőn Nagyméltóságodnak tisztelettel bejelenti, hogy a kerületnek jelenlegi országgyűlési képviselőjét, *dr. Szulyovszky Dezső* urat a jövő országgyűlésre újból kijelölte, hazafias örömmel használja fel az alkalmat, hogy Nagyméltóságod iránt érzett mély tiszteletének, ragaszkodásának és bizalmának kifejezést adjon. Nagyméltóságodnak korszakos kormányzati sikerei rendkívüli nagy és jótékony behatással voltak közéletünkre és társadalmunkra, a melyekért hazafias hálánkat és köszönetünket tolmácsoljuk. — A nagytapolcsányi szabadelvű párt nevében

báró Stummer Ágost, elnök.

Nagyméltóságu *báró Podmaniczky* Frigyes urnak, mint az orsz. szabadelvű párt elnökének, *Budapest*.

A nagytapolcsányi kerület szabadelvű párti polgársága mai gyűlésében *dr. Szulyovszky Dezső* urat a jövő országgyűlésre újból képviselő jelöltül kiáltotta ki. A midőn ezt Nagyméltóságodnak tisztelettel bejelentjük, egyuttal kérjük ezen jelölést az országos szabadelvű pártnak tudomására hozni. Fogadja Nagyméltóságod az országos szabadelvű párt iránt, valamint mélyen tisztelt személye iránt is bizalmunknak és ragaszkodásunknak őszinte kifejezéseit. — A nagytapolcsányi szabadelvű párt nevében

báró Stummer Ágoston, elnök.

Méltóságos *Thuróczy* Vilmos cs. és kir. kamarás, főispán urnak *Ny.-Ivánka*.

A nagytapolcsányi kerület szabadelvű választó polgársága *dr. Szulyovszky Dezső* országgyűlési képviselőjünknek újbóli jelölése alkalmából őszinte tisztelettel üdvözljük Méltóságodat, a ki Nyitra vármegyét mindig szeretettel és a lapintatnak és méltányosságnak erkölcsi eszközével kormányozta. — A nagytapolcsányi szabadelvű párt nevében

báró Stummer Ágost, elnök.

Nagyságos *Bacskády* Károly urnak, mint a nyitra megyei szabadelvű párt elnökének *Nyitra*.

A nagytapolcsányi kerület szabadelvű választói *dr. Szulyovszky Dezső* országgyűlési képviselőjünk beszámolója és újbóli jelölése alkalmából kérik Nagyságodat, hogy a nyitra megyei szabadelvű pártot hazafias bizalmunkról értesíteni méltóztassék. — A nagytapolcsányi szabadelvű párt nevében

báró Stummer Ágost, elnök.

Dr. Szulyovszky a küldöttség kíséretében általános éljenzés közepette jelent meg a teremben. *Dr. Pantoschek* a jelenlevők nevében üdvözölve a képviselőt, felkérte a beszámoló megtartására és újbóli jelöltetésének elfogadására. *Dr. Szulyovszky* erre a következő beszédet intézte választóihoz:

Igen tisztelt választó urak!

Az önök bizalmából képviseltem ezen kerületet a lefolyt öt év alatt, a mely időről ma beszámolni jöttem.

Mindenek előtt azonban fogadják mély hálám a jövő országgyűlésre való új jelöltetésemért, melyet köszönettel elfogadok, — kétszeresen becses az reám nézve most, mert bizonyosság arra nézve, hogy működésemmel megelégedésüket kinyerni szerencsém volt és a belém helyezett politikai bizalomnak megfelelttem, — ismételve fogadják soha el nem muló hálás köszönetemet ezen lekötölező elismerésért.

Működésem a lefolyt öt év alatt csendes volt, inkább a kerületi érdekek gondos ápolására szoritkozott, de nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy mindenkor megfelelt ama politikai iránynak, a melynek érvényesítésére Önöktől a meghívó levelet nyertem. Ez irányhoz való törhetlen ragaszkodásom indokolja azt, hogy a volt miniszterelnök, mint akkori pártvezérem mellett az utolsó pillanatig — nehéz küzdelmek közepette — kitartottam, amit sohasem fogok megtagadni.

A válsággal járó nagy szenvedélyek azonban szerencsére elsimultak, mert a legnehezebb pillanatban *Széll Kálmán* miniszterelnöknek sikerült — az összes pártok támogatásával — az ország békéjét helyreállítani; ép ezért teljes odaadással és a jól teljesített hazafiai kötelesség nyugodt öntudatával szolgáltam *Széll Kálmán* politikáját, annál is inkább, mert ezen politika megfelel a szabadelvűségnek, a nemzeti közületnek s mindenben *Deák Ferencz* nyomdokain halad; mert ezen politika alkalmazási módjaiban békülékeny, de lényegében határozott, — közéletünkre pedig felfrissítőleg, átalakítólag hat.

Ez a politika mindjobban egyesíti az új és értékes politikai örökkel megszaporodott szabadelvű pártot, a mely a liberális beltartalmú nemzeti politikát van hivatva szolgálni.

Széll Kálmán kiegyenlítő kormányzati rendszere fennen hirdeti a liberális elveket és ép kiegyenlítő jellegénél fogva igazi parlamenti rendszert képez.

A törvényhozásnak nagy idejét letoglalta a kiegyezés, a mely — Ausztria sérelme nélkül — megvédi és kielégíti a mi jogos érdekeinket. — Az osztrák parlament munkakép telensége folytán a kiegyezést az önálló rendelkezés jogi alapján 1907-ig való érvényesítéssel önállóan elfogadtuk, de indokolt ama remény, hogy az osztrák parlament is megszavazza ezt, indokolt ez a beállott béke folytán, de még inkább megerősíti ezen hitemet a német vámtarifá javaslat. — Ezen javaslat ugyanis a monarchia mindkét részében consternálólólag hatott, a míg egyrészt a magyar nyersterményeket és az állatkivitelit prohibítív természetű vámokkal sújtja, addig az osztrák ipar kivitelét — nagyrészt — majdnem tehetetlenné teszi.

Hiszem, hogy a német javaslatot mai formájában — sem a német birodalmi tanács, sem a német országgyűlés nem fogadja el, de el kell készülnie lennünk az ellenkezőre is; ez esetben a közös autonóm vámtarifával vé-

dekeznünk kell. A súlyos gazdasági harc il-
lustrálására felemlitem, hogy német kivitelünk
704 millió márkát képviselt. — Ily küzdelmet
lehetetlen monarchiánknak felvenni, — ha an-
nak két része közt a gazdasági kiegyezés biz-
tosítva nincs — annál is inkább, mert ezen
esetben a monarchia két része — gazdasági
szükségleteinek kölcsönös fedezése szempont-
jából — sokkal inkább egymásra van utalva,
mint valaha. — Ausztriának egész politikai
közvéleménye tehát követelni fogja a magyar
gazdasági kiegyezés biztosítását. Valószínű,
hogy osztrák részről a kiegyezésnek 1907-ik
éven túl való, bizonyos évekre szóló meghosz-
szabbítását fogják már most kívánni, ez azon-
ban új kiegyezést jelent, a mi a jövő ország-
gyűlésnek bizonyára legnehezebb feladata lesz.

Tekintettel arra, hogy mezőgazdasági
termékeink kivitelének 75%-ka Ausztriára esik,
én a közös vámterület fentartását óhajtom; az
önálló vámterület inagurálása óriási kockáz-
attal is igen sok — különösen mezőgazdasági,
vagyon érték pusztulásával, hitelünk váltságá-
val járna.

Ha azonban Ausztria a jelenlegi kiegye-
zést el nem fogadná, avagy azt súlyosbitani
akarná, akkor bármily nehéz aggodalommal,
de el kell fogadnunk az önálló vámterület
eszméjét.

A szabadság, az önállóság fájdalmas áldo-
zatok árán szerezhető meg csak, de a népek,
a melyek kiállják a küzdelmet, elérik az ígér-
tet földjét. — Ha tehát reánk kényszerítik a
viszonyok, nem rettenünk vissza a harctól,
hogy keserű küzdelmek, sanyargatások és nél-
külözéseken keresztül is elérjük a gazdasági
önállóságot, mely varázsteljes képekkel a nem-
zeti jólétet, az anyagi függetlenséget tükröz-
teteli élénk.

Az utóbbi években sajnálatosan két gaz-
dasági irány küzd nálunk egymással, mely
már-már az elkeseredés jellegével bír, értem
az argár és merkantihista irányt. — Ezen moz-
galomra nálunk nincs sem ok, sem alap; mert
Magyarország termelése majdnem kizárólag a
mezőgazdaságon nyugszik, ennek jólététől függ
a kereskedelem és szerény iparunk fejlődése
is. — Ezen kétségbe vonhatlan ténynek ter-
mészetes következménye, hogy nálunk min-
denki agrár, — de ez még nem jelenti azt,
hogy a mezőgazdaság emelése, istápolása mel-
lett az ipart és kereskedelmet elhanyagoljuk.
Egyöntetűen és harmonikusan kell ezen gazda-
sági ágaknak fejlődni, hogy elérjük végre azon
időt, a midőn a gyári termékeknek nemcsak
25%-át fedezzük otthon, hanem összes szük-
ségleteinket. A nemzetek megfeszített törek-
vése új piacok megszerzése és megtartása. ez
képezi a modern háborút, erre kell nekünk is
törekeznünk kereskedelmi szerződés, a for-
galom könnyítése és versenyképességünk eme-
lése által,

A munkásnép jóléte sem kerülte el a
törvényhozás figyelmét, a melynek emelésére
alkottattak a gazdasági eselédpénztár létesíté-
séről, a munkaidő és a munkások viszonyának
rendezéséről, a hitelszövetkezetekről alkotott
törvények.

Mindezen alkotások az abtruizmusnak, a
szeretetlenek szolgálnak.

Hazánk kath. polgárait nagyban foglal-
koztatta utóbb a kath. autonómia kérdése, a
27-es bizottság kidolgozta már a szervezeti
szabálytervezetet, a mely a szervező kongres-
sus elé lesz terjesztve.

A kath. önkormányzat csakis a kath.
egyház hierarchikus szervezetének keretén be-
lül, a magyar alkotmány figyelembe vételével
és ennek sérelme nélkül jöhet létre, mert az
autonómia szervezésénél figyelembe kell venni
a jogfejlődést és azon évezredek viszonyt, a
mely a kath. egyház és a magyar állam közt
kifejlődött.

Miután a kidolgozott tervezet ezen felté-
teleknek legnagyobbbrészt megfelel, másrészt a
kormány részéről is biztosítva van a teljes jó-
akarát, jogosult az a remény, hogy a kath.
autonómia mielőbb testet ölt.

Az igazságügyi kormány fáradhatlanul ja-
vitotta törvénykezési állapotainkat, a jövő or-
szággyűlésre előkészítette az általános polgári
perrendtartás reformját.

Az általános polgári törvénykönyv kidol-
gozása jogtörténeti alapon, a magyar jogfejlő-
désnek figyelembe vételével történt. Nem for-
ditás ez, hanem eredeti munka, a mit már be-
osztása is bizonyít, amely az összes kodexektől
eltér, elveti a személyeknek természeti és jogi
személyekre való felosztását, mert a személyi-
ség a jogrend alkotása. Kiválóan becses azon
része, a mely az etikai értékű javakat, mint a
testi épséghez, szabadsághoz, becsülethez, a
névhez, a magánokirathoz való jogokat tartha-
tós magánjogi védelemben részesíti.

Az új polgári perrendtartás behozza a
szóbeliséget, mi által a jogszolgáltatás gyorsítva
és ez által olcsóbb lesz.

A közigazgatás egyszerűsítési, gyakorla-
tias reformok sok időtrábló tormalitástól, a fő-
löleg hivatali sallangtól, aktagyártástól fog-
ják a hivatalokat felszabadítani, mi által a
gyorsabb ügymenetet lehetővé teszik, a megyei
pénztárak államosítása pedig közmelegyug-
vást kelt.

A közigazgatás államosítására vonatkozó
javaslatok nagyrészt elkészültek már a belügy-
miniszteriumban és ismerve Széll Kálmán libe-
rális és nemzeti érzékét, hiszem, hogy ezek ál-
tal a megyék és a városok önkormányzata ere-
jében és hatályában növelve lesz.

Az országgyűlést a lefolyt ülészek alatt
a legélénkebben az összeférhetlenség kérdése
foglalkoztatta. Heves viták előzték meg ennek
rendezését, sokan a szabadelvűség kikezdését,
az ipar és kereskedelem érdekeinek megtáma-
dását látták benne. Helytelen állítások!

Ezen mozgalom két vezető férfja Széll
Kálmán és Szilágyi Dezső szemei előtt, — kik-
nek szabadelvűségéhez soha kétség nem fért —
a parlament tekintélyének, erkölcsi varázsának
emelése, tagjainak a kormánytól való teljes
függetlensége lebegett. Szilágyi Dezső politikai
programjának sarkétele volt, hogy a parla-
ment tekintélye emeltessék s hogy ennek vez-
zetésére csak erkölcsi eszközök képesítsenek.

A törvény további célja, hogy politikai
közéletünk gépezete összhangzásban működhes-
sék s minden ráfogástól, minden gyanutól ment
legyen. A kinos hajszává fajult kérdést meg-
kellett oldani s nem volt szabad azt még ter-
hesebb örökség gyanánt a jövő országgyűlésre
hagyni.

Ezen cél a törvény szigorú, majdnem
kegyetlen intézkedéseivel törekszik elérni. Élén-
ken fájdalom, hogy a képviselőház néhány ki-
tűnő és munkás tagját elveszítheti ezen törvény
által, de ily gyökeres reformnál a felmunka-
többlet ártott volna az eddigi állapot fentartá-
sánál.

E kérdés taglalásánál mély megilletődés-
sel kell megemlékeznem Szilágyi Dezső elhunyt-
áról, az ország halottja ő, kinek emlékét szik-
laszilárd, önzetlen jelleme, hazája iránti rajongó
szeretete és nagy érdemei minden időkre meg-
örökítik.

Már rég öltött egy mozgalom oly orszá-
gos jelöget, mint a tisztviselők mozgalma, tel-
jes rokonszenvvel és a legmelegebb érdeklő-
déssel kísérem ezt, mert ismerem a tisztviselői
karnak mostoha, sőt nyomasztó helyzetét és
fontos kötelességemnek fogom tekinteni törek-
véseiket tőlem telhetőleg támogatni. E mozgal-
om az ország közvéleményének teljes rokoff-
szenvével találkozik, a melynek rendezése előtt
kitérni nem lehet.

A tisztviselők egész életüket, összes mun-
kaerejüket, lelküket a közérdeknek áldozzák
fel, az államnak kötelessége tehát megélhetésü-
ket biztosítani.

A nagytapolcsányi tisztviselői kar hozzám
intézett átiratában így kiált fel:

„akaraterőnket elszibbasztja, munkakedvün-
ket megbénítja elijesztően szomorú anyagi hely-
zetünk.”

Megdöbbenő igazság ez, a mely minden
jobbérzetű emberben fájdalmas visszhangot kell,
hogy keltsen.

Ha azonban a tisztviselők gyökeres javi-
tást igényelnek — amint én is hiszem — ak-
kor ezen kérdés nem választható el az adó-
reformtól, mert a javítás anyagi fedezetéről
gondoskodni kell; e nélkül a fizetésemelés csak
szűk korlátok között mozoghat.

Ugy tudom, hogy a kormány meleg ér-
deklődéssel foglalkozik ezen kérdéssel, sőt a

fizetésemelési tervezetek is elkészültek már a
pénzügyminiszteriumban.

Az egyenes adók reformja is tul van már
az előkészítés stádiumán, de alig is van ennél
égetőbb kérdés. A kormány — nem adóeme-
lése — hanem az adóterhek méltányos és
igazságos elosztására törekszik, az az intencziója,
hogy némely adónemet, a mely a népnek leg-
szegényebb részét sújtja, teljesen megszüntes-
sen. Ezen adóreformnak jó és helyes keresztül-
vitelétől függ számtalan kérdésnek gyökeres
megoldása, ilyenek a tisztviselők javadalmának
felemelése, a közigazgatás államosítása.

Bár az országgyűlési képviselő első sorban
az ország érdekeit tartozik szolgálni, de a mel-
lett nem szabad figyelmen kívül hagyni a ke-
rületi érdekek istápolását is. Megnyugvással ál-
líthatom, hogy minden helyi közérdekű ügyet,
a mely tudomásomra jutott, tőlem telhetőleg
támogattam. Természetes, hogy ilyenek legin-
kább a kerület székhelyén fordultak elő, ezek
előmozdítása azonban az egész kerület érdeke
is volt, mert a székhely emelése által nyújtott
előnyöket annak vidéke is teljes mértékben
élvezi.

A legfontosabb vivmány, a melynek ki-
küzdésében teljes erőmmel közreműködtem, a
tegnap megnyílt Tapolcsány—Trencsényi vasut,
a mely a kerület érdekeinek szolgálása mellett
Tapolcsány városának fejlődésére korszakos
befolyással lesz. Nehéz küzdelmek árán sikerült
csak biztosítani, hogy ezen vasut kiindulási,
illetve végpontja úgy forgalom, mint dijkiszab-
ás szempontjából Tapolcsány legyen, szerény-
telenség nélkül állíthatom, hogy ebben nekem
volt a legnagyobb részem, vármegyénk hatha-
tós támogatása nélkül azonban ez aligha lett
volna lehetséges.

A dijkiszabás egységes volta, ez által az
átutalási illeték elkerülése a tapolcsányi forga-
lomra nézve évi 60—80.000 korona megtakar-
ítást jelent, ezen nagy összeg eloszlik a kö-
zönség összes rétegeire, de ép ebben rejlik ál-
dásos volta.

Évek óta törekedtem a vasuti menetrend
javítására, mert ez a forgalom emelésének rend-
kívüli segédesszöke, ez is teljes mértékben si-
került.

Képviselői működésem lelegején közre-
hatottam arra, hogy Tapolcsány a városi áll.
fogyasztási adóbérleret megkapja, a mi által
jelentékeny jövedelemre tett szert.

Felépítettük az állami iskola és óvoda
új épületeit, a mi nagyrészt Báró Stummer
Ágoston áldozatkészségének köszönhető.

Közreműködtem a tapolcsányi kórház
magnagyobbításában és kieszközöltem a máso-
dik orvosi állás rendszeresítését.

Közbenjártam az illetékes tényezőknél,
hogy a tapolcsányi szolgabírói hivatal személy-
zete megszaporíttassék.

Örömmel értesíthetem arról a tapolcsányi
tisztviselői kart, hogy lakbéré a jövő év január
hó 1-től magasabb lakbérosztályzat alapján lesz
megállapítva.

Most pedig egész örömmel és szívem tel-
jes melegségével a tapolcsányi áll. polg. fu- és
leányiskola létesítésére törekszem s hogy bár-
mily és bármennyi akadály is merül fel ellene,
erős a hitem, hogy a kormány, a város és Báró
Stummer Ágoston segélyével a polgári iskola
a közel jövőben létesülni fog, hogy hazánk
ezen vidékén is mielőbb megkezdhesse áldásos
kulturális, hazafias működését.

Igen tisztelt választó Urak!

Megdönthetetlen meggyőződés, hogy Ma-
gyarország csak szabadelvű és nemzeti alapon
fejlődhetik nagygyá és hatalmassá. Azon sza-
badelvűséget értem, mely mindenkinek módot
nyújt arra, hogy tehetségeit szabadon érvénye-
sítthesse, tiszteletben tartva egymás őszinte
meggyőződését.

A jövő feladata: a szabadelvűségnek, a
demokrátiának teljes érvényt szerezni, a társa-
dalom függetlenségét fejleszteni és általános
értelmiségét emelni.

A szabadelvűség jelszavával adták önök
nekem át megbízó levelüket öt év előtt, a sza-
badelvűség jelszavával tisztelték meg újból a
jelöltséggel, biztosítom önöket, hogy megvá-
lasztatásom esetén politikai bizalmuknak meg-
felelni első kötelességemnek fogom tartani.

Ámde a választás esélyei kiszámíthatlanok, bármit hozzon is azonban a jövő, én mindenkor lekötöttem, szolgálatkész hívuk maradok.

A szónoki lendülettel előadott beszédet több helyen a jelenlevők éljenzése és általános helyeslése kísérte. A végén pedig meg-megújuló éljenzés és taps hangzott el. — Báró *Stummer* megköszönte a képviselőnek eddigi működését és biztosította róla, hogy továbbra is teljes bizalommal és lelkesedéssel fognak zászlaja alatt a szabadelvűség eszméjéért küzdeni. Mire a szervezkedő gyűlést általános éljenzéstől kísérve berekesztette.

A banket.

Délután 1 órakor a végrehajtó bizottság ötszáz terítékű banketet rendezett. Az ebéd a szabadelvűpárt színe-java jelent meg. Az asztalfőn ott láttuk: *dr. Szulyovszky* Dezső képviselőt, báró *Stummer* Ágostont, *Rákóczy* Lajos főszolgabíró, *dr. Girtler* Aladár járásbíró, *dr. Kostyál* Miklós megyei főjegyzőt, *dr. Pantotsek* József pozsonyi ig. főorvost, *dr. Fridrich* Alajos tapolcsányi ig. főorvost, *dr. Adda* Viktor járási orvost, *dr. Váray* József járásbíró, *Sóóky* Ödön nyitrai székfőbíró, *Szabó* Kálmán és *Znamenák* Gyula szolgabírókat, *dr. Kicska* Emil bodoki orvost. Az ügyvédi kar részéről jelen volt *dr. Munk* Mór t. v. hat. biz. tag és *dr. Spitzer* Gyula. A város részéről megjelent *Fülöpp* Alajos v. bíró és *Burza* József jegyző. A többi asztaloknál helyet foglaltak *dr. Berger* Vilmos körorvos, *Stuhlik* Antal ál. lomásfőnök, a megyei sajtó tudósítói s még nagy számú intelligens választó, kiket rovatunk szűk terében sajnálatunkra névleg nem említhetünk meg. — A banket mindinkább emelkedett hangulatban folyt le. Az első felköszöntőt *Szulyovszky* ő felségére mondta. A közönség a felköszöntőt állva hallgatta végig és a végén megismétlődő éljenzéssel fogadta a tószót. Báró *Stummer* *Szulyovszky*t éltette, *Szulyovszky* meg báró *Stummer*t, *dr. Girtler* a kormányra emelte poharát, *Grünfeld* lapszerkesztő a liberalizmusról szónokolt, *dr. Kicska* szellemes humorral kardoskodott az ifjú szabadelvűpárt mellett, *dr. Spitzer* rutinizott szónoki ügyességgel fejtegette a liberalizmust és városunk szabadelvű polgárságát éltette. *Fülöpp* v. bíró *Szulyovszky* érdemeit méltatta, báró *Stummer* szellemes fordulatokban gazdag tószóban a távollevő hölgyeket éltette. Végül *Szabó* Kálmán szolgabíró az ő szokott rögtönzési ügyességével a sajtó képviselőit köszöntötte fel. Ha még megemlíthetjük, hogy a földművelő választó nép részéről *Medo* György tószóval köszöntötte fel a bárót és *Szulyovszky*t, ugy a felköszöntők sorát kimerítettnek véljük. Az ebéd *Galbavy* Jancsi zenekara nótázása mellett az esti órákig tartott.

Itt említhetjük meg, hogy báró *Stummer*hez az üdvözlő táviratokra a következő sürgönyválaszok érkeztek:

Méltóságos *Báró Stummer* Ágost pártelnök urnak
Nagy-Tapolcsány

Fogadják legőszintébb köszönetemet a meleghangú távirátért, a melyben szívesek voltak irántam való bizalmuknak, ragaszkodásuknak kifejezést adni. Azok a lelkes szavak, a melyekben működésemet és annak eredményeit szívesek méltányolni, őszinte örömmel töltöttek el és táradtságos küzdelmeimnek bő jutalmát képezik.

Szék Kálmán.

Méltóságos *Báró Stummer* Ágoston szabadelvű párti elnök urnak.

Szívélyes sürgönyéből örömdetes tudomásul vettem *Szulyovszky* Dezsőnek a nagytapolcsányi kerületben történt újbóli jelöltetését. Ragaszkodásuk és üdvözlők meleg kifejezéseért kérem ottani elvtársainknak hálás köszönetemet tolmácsolni.

Podmaniczky pártelnök.

Méltóságos *Báró Stummer* Ágost urnak
Tavarnok.

Méltóságodnak a kerület szabadelvű pártja

névben hozzáam intézett nagybecsű értesítését és üdvözlétét őszinte hálás köszönettel viszonozom.

Az a nemes összetartás a melyet méltóságod bölcs és lelkes vezetése alatt ottani párthiveink tanusítanak segítse küzdelmeiket büszke diadalra.

Braszkady Károly, pártelnök.

Méltóságos báró *Stummer* Ágost pártelnök urnak.

Köszönöm szíves üdvözlétét, nagyon örvendek, hogy a szabadelvű párt kerületünkben jelöltjük mellett tömörül, sikert kíván.

Thüróczy Vilmos.

HIREK.

Uj képviselőjelöltek Nagy-Tapolcsányban. Mindinkább határozottabb formában kering a hír, hogy *dr. Szulyovszky* Dezső ellenében kerületünk szabadelvű pártjának egy része *gróf Apponyi* Gyulát, *gróf Apponyi* Lajos fiát lépteti fel képviselőjelöltül. Ez esetben *Lelekes* Zsigmond, kit szintén jelöltként emlegettek s ki tekintélyes párttal rendelkezik, *gróf Apponyi* javára visszalépne. A nemes gróf természetesen liberális programmal állana választói elé. — Néppárti jelöltül *Boll* János bajnai plébánost emlegetik. Ez utóbbi jelölésnek híre azonban még megerősítésre szorul.

A vigyázatlanság áldozata. Szörnyű szerencsétlenség történt Kis-Béliczen Nozdoviczky Ferenc közgyám házában. Az égő lámpába petróleumot öntöttek, a petróleum tüzet fogott és a lámpa oly szerencsétlenül robbant szét, hogy a házi kisasszonyt, *Gizellát* lángba borította. Képzeltetni a szivettépő jajveszékelt, mely a felrobbanást követte. A szerencsétlen uri leány, ki iránt általános a részvétel, súlyos sebektől kinezva fekszik ágyában. Reméljük, hogy a szerencsétlen leány nem sokára elhagyhatja az ágyat. De nem mulaszthatjuk el, hogy a szerencsétlenséget szomorú intő példának állítsuk oda mindazoknak, kik az égő lámpába öntik a petróleumot. Számtalan végzetes szerencsétlen kimenetel bosszulta meg az ily könnyelmű eljárást.

Véres verekedés. Nagy-Bossányból írják lapunknak: Községünkben augusztus hó 10-én éjszaka véres kimenetelű verekedés volt. A legények, köztük különösen *Moranesik* Rudolf és *Stencsik* József összeszólkóztak s *Moranesik* egy oldalba szurta *Stencsik*ot, hogy az ott rögtön összeesett. Másnap a tapolcsányi Ágoston kórházba szállították, hol gyógykezelés alatt áll.

Műkedvelői előadás. Kis-Bélicsen f. hó 11-én jótékonycélú műkedvelői előadás volt. Az előadás sorrendjét annak idején közöltük. Az előadás minden tekintetben sikerült és a jelenlevőknek kellemes szórakozást nyújtott. Különösen feltűnt művészies hegedűjátékával egy még gyermekkorát élő csoda-gyermek *Szántó* Jani, ki oly technikával és bámulatos könnyedséggel játszott el a műsorban jel t darabokat, hogy a jelenlevőket egy csapással magával hódította. Érzésteljes játéka s az a könnyed intelligencia, melylyel vonójával a hurokon átsiklott, méltán élesztette a jelenlevő műértőkben azon reményt, hogy *Szántó* Jani, ki jelenleg a bécsi konzervatórium elsőrendű tanulója, nemsokára mint hegedű-művész 'ogja a

művelt nagyközönség előtt isteni szikráját ragyogtatni. A közönség természetesen szünni nem akaró lelkes tapsokkal és éljenzéssel becézgette a művész ifjút. — Az ezt követő színi előadás, melyet az ottani környékbeli fiatalok rendezett, minden tekintetben megfelelt a várakozásnak és derekasan kiérdemelték a zajos tapsokat. A tiszta jövedelem egyik felét 80 kor. 30 fillért a F. M. K. E.-nek, másik felét pedig az „Erzsébet” gyermekszanatóriumnak küldte a jó szívű hazafias fiatalok. — A jótékonycélra felülfizettek: *Hecht* Mór 10 kor., *Salzberger* Ede, *Salzberger* József, *Salzberger* Samu, *Pollák* József és *Pollák* Lipót 6—6 kor., *Lang* Bertalan, *Perényi* József, *dr. Petrikovics* Aladár és *dr. Viltsek* Adolf 1—1 kor. A t. felülfizetőknek ez uton fejezi ki hálás köszönetét a rendezőség. — Itt említhetjük még meg, hogy a rendezőség felkérte lapunkat annak közlésére, hogy a meghívók hiányos szétküldése az előkészületi idő rövidségének tudható be és ez uton is az illetők szíves elnézését kéri.

Nyári mulatság. A bossányi gyári tűzoltóság augusztus hó 11-én az ottani *Rosenthal* féle vendéglőben nyári mulatságot rendezett. A mulatságon nagyszámú közönség vett részt és igen jól sikerült.

Az elhagyatott gyermekek tartása. A hét éven alul levő s elhagyatott gyermekek eltartása ügyében — nemrégén — egy körrendeletet intézett a belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz. Megemlíti a miniszter, hogy az országos betegápolási alap terhére ápolt gyermekek száma annyira megsaporodott az utóbbi időben, hogy a költségek az alapot teljesen kimerítik. Ennek pedig — a miniszter szerint — az az oka, hogy a hatóságok a gyermekeknek elhagyatottá nyilvánításában nem eléggé gondosak és szigorúak. A miniszter, a baj megszüntetése céljából, utasítja a törvényhatóságokat, hogy ha esetlél a gyermek anyja, vizsgálják meg a keresetét s határozzák meg, hogy mennyivel képes hozzájárulni a gyermek főtartásához és figyelmeztetni kell őket, hogy a törvénytelen gyermek apja ellen bírói uton érvényesíthetik a követeléseiket. Kívánja továbbá a miniszter, hogy a törvényhatóságok állapítsák meg a szülők, nagyszülők, stb. keresetét s ha az egyenlő a rendes napszámmal mondják ki az arányt, a melylyel a gyermek főtartásához hozzájárulni tartoznak. A munkára és keresetre való képtelenséget csak közhivatalbeli orvos bizonyítványa alapján mondhatják ki. Végül kívánja, figyelmeztessék a közsegeket, hogy az elhagyatottság tárgyalására helyes adatokat szolgáltatassanak, mert az eredmény jogkövetkezményeit ők is viselik, mert első sorban ő reájuk hárul a hét éven alul levő elhagyatott gyermekek eltartásának a kötelezettsége.

Kell-e üzletáthelyezéshez iparendedély?

A belügyminiszter ez évi 40. sz. határozatában kimondta, hogy annak, aki iparüzletét ugyanazon elsőfoku iparhatóság területén fekvő más községbe helyezi át, új iparigazolványt szereznie nem kell, hanem csak lakváltozást kell bejelenteni.

A sör habja. A bajor kormány elrendelte, hogy azok a vendéglősök, kik vendégeiknek egy hüvelyknél szélesebb habot mérnek, 600 korona bírsággal és két heti börtönnel büntetendek. Hát bizony ily rendeletre nálunk is nagy szükség lenne, mert sokszor tényrnyinél is szélesebb a hab a sörös pohárban.

Táncmulatság Kis-Béliczen. Sik Lipót okleveles táncztanító 1901. évi augusztus hó

29-én, esütörtökön a kisbéliezi fürdő disztermében zártkörű táncmulatságot rendez. Beléptidj: Személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona, két személy 3 korona. Kezdeté délután 4 órakor. Jó ételkől és italakról gondoskodva van. A táncmulatságon csak meghívóval lehet megjelenni.

A kisiparosok országos nyugdíjgyesülete. A kisiparosok országos nyugdíjgyesületének megalapítása dolgában tartott értekezleten az alapszabályok kidolgozását végleg befejezték s elhatározták, hogy azokat felterjesztik a belügyminiszteriumba megerősítés véget. Addig is, míg az alapszabályok megerősítését nyernek, értekezletet többé nem tartanak, hanem e helyet a nyugdíjgyesület eszméjét fogják propagálni a kisiparosok között. Erre a célra egy szervező bizottságot is küldtek ki. A nyugdíjgyesület a segítség módját a következőképpen tervezi: A tagokat három osztályba sorozzák. Az I. osztályban fizetnek a tagok hetenkint 24 fillért, ennek fejében kapnak heti 14 korona nyugdíjat. A II. osztályban fizetnek 30 fillért, a nyugdíj pedig 16 korona. A III. osztályban fizetnek 36 fillér tagdíjért heti 18 K. nyugdíjat kapnak. Tíz éves tagság után azok a tagok kapnak nyugdíjat, a kik időközben munkaképtelenek lettek. Husz évi tagság után kap minden tag nyugdíjat, ha egészséges is. Ha a tag meghal, az őt megillető nyugdíjat neje és gyermekei kapják. Az alapszabályok értelmében az egyletnek tagjai lehetnek nemcsak önálló kisiparosok, hanem kereskedők hivatalnokok vagy munkások is.

Utmutató az ügyvédi vizsgálatokra. Dr. Várady Ödön nagyváradi ügyvéd, lapunk kitűnő tollú munkatársa ily cím alatt az ügyvédjelöltek részére egy hézagpótló kis könyvecskét adott ki. Az *Utmutató* az ügyvédi vizsgálatokról általánosságban és részleteiben precíz felvilágosítást nyújt. A szabatos és vonzó nyelvezettel megírt könyvecskében az ügyvédjelöltek pontos adatokat találnak arra, hogy mit

kell megtanulni, sőt még arra is, hogy miből „hasalhatnak.” Így például a bélyeg — és illeték szabályokról szóval a szerző kedélyes hangon vigasztalja a drukkoló fiskális jelölteket: „Ha más kérdést is adnak s erre nem tudna megfelelni, az nem lesz egyáltalán baj, az nem nem esik terhére. Hiszen Lukács László pénzügyminiszter maga bevallotta az országgyűlésen, hogy ő sem tud a bélyeg — és illetékklabirintban eligazodni!” Sic! a hasznos kis könyvecske külömben Politzer Zsigmond és Fia kiadásában jelent meg.

Vásárral egybekapcsolt szarvasmarha — díjazás Vágújhelyen. A Nyitrai Gazdasági Egyesület a szorgalom, igyekezet jutalmazása, valamint a szarvasmarha állomány minőségének javítása céljából a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatásával szarvasmarha — díjazást rendez Vágújhelyen a vásártéren az országos marhavásár alkalmával f. évi szeptember hó 5-én esütörtökön délelőtt 9 órakor. Díjak: Tehenekre borjuval, vagy anélkül; I. díj 50 kor II. díj 40 kor. III. díj kétszer egyenkint 30 kor. IV. díj háromszor egyenkint 20 kor. V. díj kétszer egyenkint 10 kor. Űszökre (1—3 éves): I. díj 40 kor. II. díj kétszer egyenkint 3 kor. III. díj kétszer egyenkint 20 kor. IV. díj kétszer egyenkint 5 kor. Ezen díjakra pályázhatnak vágújhelyi, püstyéni miavai járásbeli kisbirtokosok olyan piros-tarka szarvasmarhákkal, melyek legalább egy év óta tulajdonukat képezik, mely körülmény az illetékes községi előjáróság bizonyítványával igazolandó. Az összes díjak állami díjak. A bírálatot a Nyitrai Gazdasági Egyesületnek vágújhely-vidéki tagjai teljesítik, miért is felkéretnek, hogy reggel 9 órakor a helyszínen megjelenni sziveskedjenek. Csakis azon állatok fognak figyelembe vétetni, melyek reggel 8 és fél óráig elővezetettek. Nagyobb tenyésztők által kiállított állatok díszoklevéllel jutalmaztatnak. A pénz díjak bélyeges nyugta ellenében rögtön kifizettetnek.

Az iparosok betegápolási pótadója. A múlt év folyamán 66 ipartestület panaszos kérvénnyel járult a kereskedelmi miniszterhez, előadván, hogy a hazai iparosok más foglalkozást üzökkel szemben kétszeresen vannak megadóztatva a szegényellátás céljaira: fizetik alkalmazottaknak a betegsegítő pénztáraknál való biztosítása fejében megállapított díjak harmadrészét, másrészt fizetniük kell az országos betegápolási pótadót. A kétszeres megadóztatásra való tekintettel azt kérték az ipartestületek, hogy a betegsegítő pénztárakhoz tartozó iparosokat mentsék fel az országos betegápolási pótadó alól. A kereskedelmi miniszter a kérelmet pártolólágg küldte a belügyminiszterhez, hogy ez ügyben a pénzügyminiszterrel egyetértőleg döntsön. Kiemeli a kereskedelmi miniszter, hogy az egyenlő teherviselési elv szempontjából kívánatosnak tartaná, ha az iparosok az ország betegápolási pótadó dolgában kivételes elbánásban részesülnek, a mit iparosaink anyagi helyzetének annyira kívánatos javítása is megkövetel. Ez a kivételes elbánás abban állhatna, hogy az iparosok, ha ha nem is volnának a betegápolási pótadó alul teljesen fölmenthetőek, de legalább csekélyebb, például egy százalékos pótadó fizetésére lennének kötelezendők, lehetne esetleg a kedvezményt csupán a kisiparosokra szorítani s nevezetesen azoknál az iparosoknál és kereskedőknél szállítaná le 1%-ra a betegápolási pótadót, akik húsz segédmunkásnál többet állandóan nem alkalmaznak. Kéri végül a belügyminisztert, hogy e kérdést a most folyó költségvetési tárgyalásoknál venné a belügyminiszter és a pénzügyminiszter egyetértőleg alapos megfontolás alá s értesítse őt elhatározásáról.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Kiadó és laptulajdonos:
a szerkesztőség.

Dús választéku
női- és férfi ruha-
szövet kelméit,
vászon és fehéreneműek
nagy raktárt ajánlja nagyban és
kicsinyben

a **legjutányosabb** árak mellett

BERNFELD JÓZSEF

→ rőfös-, posztó- és gyapotkelme kereskedő ←

Nagy-Tapolcsany (főter, saját ház.)

== A „Korona szálló” tőszomszédságában. ==

Egy drb. 6 személyes fehér asztalterítő tiszta len,
csak 2 korona, fehér len zsebkendők, rumburgi

vászon **25%**, gyári áron alul.

Ingyen nem, de legolcsóbb ár mellett dús választéku
maradék **posztószövetekben**, 50%, az eredeti áron alul.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

**Confectió,- valamint férfi- és női divatáru
és fehérenemű raktáromat**

tetemesen megnagyobbítottam és a legújabb divat szerint rendeztem be. Egyuttal felhívom a n. é. közönség figyelmét

mindennemű rövidáruimra

és különösen

KARLSBADI CZIPÓRAKTÁROMRA,

mely úgy minőség, valamint tetszetős forma tekintetében felülmulhatatlan.

Tisztelettel

BERNFELD ADOLF,
divatáru kereskedő.

2269/1901. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagytapolcsányi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstárnak **Stahl Salamon** végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási árverés 873 kor. 14 fillér tőke s jár., továbbá a nyitrazsámbokréthi tak. pénztárnak 1676 kor. s jár.-ból álló követelése, továbbá 300 kor. tőke s jár.-ból álló követelés s jár. iránti ügyében a (nyitrai kir. törvényszék) nagytapolcsányi kir. járásbírósa területén levő, a kisvendéghi 40. sz. tjkvben 1-9 sorsz. a. és 1. sorsz. alatt foglalt ingatlanokból B. 4-8. a. szerint Stahl Salamon nevében álló $\frac{3}{6}$ részére és pedig a. 1. sorsz. 75. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 612 koronában, 2. sorsz. 77. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére, a. 3. sorsz. 139. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 33 koronában, a. 4. sorsz. 146. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 30 koronában, a. 5. sorsz. 154. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 81 koronában, a. 6. sorsz. 184. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 32 koronában, a. 7. sorsz. 216. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 497 koronában, a. 8. sorsz. 562. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 24 koronában, a. 9. sorsz. 794. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 24 koronában s az u. a. sz. tjkvben 1. sorsz. 862. hrsz. $\frac{3}{6}$ részére 4 koronában, az u. o. 28. sz. tjkvben I 1-11. sorsz. 2-4. 6-12. sorsz. a. foglalt ingatlanokból B. 14. a. szerint nevében álló $\frac{1}{3}$ részére és pedig I. 1-11. sorsz. $\frac{1}{3}$ részére 256 koronában, a. 2. sorsz. 506. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 25 koronában, a. 3. sorsz. 514. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 1 koronában, a. 4. sorsz. 521. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 10 koronában, a. 6. sorsz. 680. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 35 koronában, a. 7. sorsz. 758. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 2 koronában, a. 8. sorsz. 892. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 9 koronában, a. 9. sorsz. 894. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 5 koronában, a. 10. sorsz. 899. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 5 koronában, a. 11. sorsz. 864. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 1 koronában, a. 12. sorsz. 972. hrsz. $\frac{1}{3}$ részére 22 koronában, az u. o. 100. sz. tjkvben 1. sorsz. B. 6. a. szerint nevében álló 1517. □ öltre 98 koronában, az u. o. 143. sz. tjkvben 1. sorsz. a. foglalt B. 1. a. szerint, nevében álló ingatlanja 58 koronában, az u. o. 145. sz. tjkvben 1. sorsz. alatt foglalt ingatlanból B. 4. a. szerint

Ruha szükségletének

beszerzése alkalmával az illető szabómesternél

csakis

Munk „Moravia“ szövetáruházának mintakönyvét kérje!

Ha izléses és jó gyapjuszövetet akar, úgy e mintagyűjteményben a legkényesebb izlésnek is megfelelő választékot talál!

nevében álló $\frac{1}{3}$ részre 46 koronában, az u. o. 152. sz. tjkvben I. 1-8. sorsz. a. foglalt ingatlanból B. 4. a. szerint nevében álló $\frac{1}{4}$ részre 220 koronában ezennel elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanra az 1901. évi szeptember hó 6-ik napján d. e. 9 órakor Kisvendégh községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett folyamattal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában s az ennek pótlása tárgyában kiadott igazságügyi miniszteri rendeletben kijelölt ovadéktételes érték-papírban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Tapolcsány, 1901. évi július 10-én.
A kir. bíróság tkvi hatóság.

Váray, kir. albiró.**Hirdetések**

— jutányos árban —

felvétetnek

— a —

„Nyitravölgyi Lap“

— kiadóhivatalában. —

A f. évi július hó 1-én életbe lépett megrendelések gyűjtésének tilalma folytán értesitem t. üzletfeleimet, hogy

vizmentes ponyvám, a legfinomabb gépolaj, különleges kocsikenőcs és konzisztenczionális olajnak árait

10 (tiz) százalékkal

olesóbban számítom. Kérem tehát, hogy a t. gazdaközönség megrendeléseit **levélbelileg** mielőbb és minél gyakrabban hozzám küldeni sziveskedjék.

6 hónapi idő, esetleg készpénzfizetésnél 2% engedmény.

Lelkiismeretes kiszolgálásról előre is kezeskedem.

WEISZ MÓR,

gabona- és bizományi üzlete.

7-10